

1673.

Na osnovu člana 38 stav 1 tačka 1 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 02/18), člana 34 stav 1 tačka Statuta Opštine Bijelo Polje ("Sl. list RCG - Opštinski propisi", broj 25/04, 33/06, "Sl. list CG - Opštinski propisi", br. br. 18/10, 32/13 i 47/17), Skupština opštine Bijelo Polje na sjednici održanoj dana 23.05.2018. godine, donijela je:

STATUT

Opštine Bijelo Polje

("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 019/18 od 08.06.2018)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Statutom opštine (u daljem tekstu: Statut) uređuju se prava i dužnosti opštine i način njihovog ostvarivanja; poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva; način i uslovi vršenja sopstvenih poslova; organizacija i način rada lokalne uprave; način donošenja propisa; način vršenja nadzora nad radom organa opštine i javnih službi; način obezbjeđenja javnosti rada i učešća građana u poslovima iz nadležnosti opštine; finansiranje; oblik i sadržina simbola Opštine; praznik Opštine i način njegovog obilježavanja; osnivanje i rad mjesne zajednice i drugih oblika mjesne samouprave; uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Član 2

Izrazi koji se u ovom Statutu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Opština je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Lokalna samouprava u opštini ostvaruje se na načelima demokratije, jednakosti, decentralizacije, depolitizacije, autonomnosti, zakonitosti, profesionalnosti, efikasnosti rada organa lokalne samouprave i međusobne saradnje države i opštine.

Član 4

U opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

Opština vrši i poslove koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade.

Član 5

Poslove iz svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, u skladu sa zakonom, ovim Statutom i drugim aktima.

Član 6

Građani učestvuju u odlučivanju o svojim potrebama i interesima neposredno i preko slobodno izabраниh predstavnika u organima lokalne samouprave.

Član 7

U vršenju svojih poslova opština obezbjeđuje jednaku zaštitu prava i na zakonu zasnovanih pravnih interesa lokalnog stanovništva, pravnih lica i drugih subjekata, u skladu sa zakonom.

Član 8

U vršenju poslova lokalne samouprave opština je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

Član 9

Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove politički neutralno i nepristrasno, u skladu sa javnim interesom i dužan je da se uzdržava od javnog ispoljavanja svojih političkih uvjerenja.

Član 10

Opština obezbjeđuje uslove za zaštitu i unapređenje manjinskih prava i rodne ravnopravnosti, u skladu sa Ustavom, zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Član 11

Teritorija opštine Bijelo Polje je utvrđena zakonom.

Teritorija i ime opštine može se promijeniti po postupku utvrđenom zakonom.

Član 12

Opština Bijelo Polje (u daljem tekstu: Opština) ima svojstvo pravnog lica sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Sjedište Opštine je u Bijelom Polju, Ulica Slobode.

Opštinu predstavlja i zastupa predsjednik Opštine.

Član 13

Opština uživa pravnu zaštitu u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 14

Opština ima grb i zastavu (u daljem tekstu: simboli).

Grb Opštine je oblika štita, čija je površina naslikana u tri boje: crvenu, plavu i bijelu sa simbolima istorije, kulture i prirode. Istoriju i kulturu simboliše knjiga, prirodu i život - bijela rada i Lim i podneblje - bijela, plava i crvena boja.

Zastava Opštine je pravougaonog oblika čija je dužina najmanje dvostruko veća od širine, sa podlogom svijetloplave boje, sa ucrtanim grbom Opštine u sredini.

Na odredbe Statuta kojima se utvrđuju oblik i sadržina simbola i praznik Opštine, saglasnost daje Vlada Crne Gore.

Upotreba simbola Opštine uređuje se odlukom Skupštine opštine.

Član 15

Praznik Opštine je 3. januar - Dan oslobodjenja Bijelog Polja.

Član 16

Opština, njeni organi i organi lokalne uprave imaju pečat.

Pečat Opštine je okruglog oblika prečnika 32 mm i sadrži naziv: Crna Gora, Opština Bijelo Polje, Bijelo Polje.

U sredini pečata je grb Opštine.

Pečat organa Opštine i organa lokalne uprave pored elemenata iz stava 2 ovog člana sadrži i naziv organa.

Skupština opštine posebnom odlukom uređuje: izradu, upotrebu, čuvanje i način uništavanja pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata.

Član 17

Član 17

Opština ustanovljava opštinsku nagradu - Nagradu "3. januar".

Nagrada "3. januar" dodjeljuje se za najbolja ostvarenja, postignute rezultate i doprinos razvoju Opštine na privrednom, naučnom, prosvjetnom, zdravstvenom, kulturnom i sportskom polju kao i u drugim oblastima društvenog života, pojedincima, organima, organizacijama i zajednicama.

Član 18

Opština ustanovljava javno priznanje - zvanje "počasni građanin Opštine".

Javno priznanje - zvanje "počasni građanin Opštine" može se dodijeliti pojedincima posebno zaslužnim za afirmaciju i razvoj Opštine.

Član 19

Uslovi, postupak i način dodjeljivanja nagrade "3. januar" i zvanja "počasni građanin Opštine" uređuju se posebnom odlukom Skupštine.

Član 20

Opština može posebnom odlukom Skupštine ustanoviti druge nagrade i priznanja i propisati uslove, postupak i način njihove dodjele.

Član 21

Opština ima imovinu i prihode.

Imovinom i приходima opština samostalno raspolaže, u skladu sa zakonom.

Član 22

Rad organa Opštine, organa lokalne samouprave, stručnih službi, posebnih službi, glavnog administratora, glavnog arhitekta i javnih službi je javan.

Član 23

Odnosi između organa Opštine, državnih organa i organa državne uprave zasnivaju se na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom.

II - POSLOVI OPŠTINE

Član 24

Opština samostalno obavlja poslove lokalne samouprave koji su od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

Vršenje sopstvenih poslova Opština obezbjeđuje u skladu sa svojim mogućnostima, interesima i potrebama lokalnog stanovništva.

Član 25

Opština može vršiti i druge poslove koji su od interesa za lokalno stanovništvo, koji nijesu u nadležnosti državnih organa ili drugih organa i organizacija.

Član 26

Opština u skladu sa zakonom donosi:

- 1) strateški plan razvoja Opštine;
- 2) budžet i završni račun budžeta;
- 3) planove i programe za pojedine oblasti;
- 4) urbanističke projekte; i
- 5) druge akte, u skladu sa svojom nadležnošću.

Član 27

Opština u skladu sa zakonom i drugim propisima:

- 1) uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda,
- 2) uređuje i obezbjeđuje obavljanje poslova izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih puteva,
- 3) uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju i auto taksi prevoz,
- 4) reguliše saobraćaj na svom području, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima,
- 5) uređuje građevinsko zemljište,
- 6) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj preduzetništva,
- 7) stara se o lokalnim dobrima od opšteg interesa,
- 8) obezbjeđuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova (kvalitet vazduha, zaštita od buke, upravljanje otpadom i dr.)
- 9) uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje vodama, vodnim zemljištem i vodnim objektima od lokalnog značaja, stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju, izdaje vodna akta i vodi propisane evidencije, utvrđuje

erozivna područja, protiverozivne mjere i sprovodi zaštitu od erozija i bujica, organizuje i obezbjeđuje obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja, korišćenja i zaštite voda i vodosnabdijevanja,

- 10) uređuje odnose u oblasti stanovanja i stara se o obezbjeđenju uslova za održavanje stambenih zgrada,
- 11) uređuje, organizuje i stvara uslove i stara se o razvoju turizma, kao i razvoju djelatnosti kojima se unapređuje razvoj turizma,
- 12) uređuje i obezbjeđuje uslove za održavanje javnih sajмова lokalnog značaja,
- 13) uređuje, obezbjeđuje i stvara uslove za razvoj kulture i zaštitu kulturnih dobara,
- 14) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj bibliotečke djelatnosti i drugih djelatnosti od interesa za lokalno stanovništvo,
- 15) uređuje i obezbjeđuje uslove za informisanje lokalnog stanovništva,
- 16) stvara uslove za razvoj i unapređenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje,
- 17) u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđenju uslova i unapređenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječije zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom,
- 18) u skladu sa mogućnostima, uređuje i obezbjeđuje rješavanje stambenih potreba lica u stanju socijalne potrebe i lica sa posebnim potrebama i pomaže rad humanitarnih i nevladinih organizacija iz ovih oblasti,
- 19) uređuje i obezbjeđuje uslove za zaštitu i spašavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine na području opštine od elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća i drugih nesreća,
- 20) obezbjeđuje uslove za zaštitu potrošača,
- 21) utvrđuje radno vrijeme u određenim djelatnostima i određuje područja u kojima se može obavljati određena djelatnost,
- 22) uređuje način organizovanja javnih radova od lokalnog značaja,
- 23) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja,
- 24) organizuje i sprovodi mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti,
- 25) rješava o pravima iz oblasti boračko-invalidske zaštite i vodi evidenciju o korisnicima prava,
- 26) stvara uslove za razvoj poljoprivredne proizvodnje (voćarstvo, povrtlarstvo i dr.) i obavlja druge poslove iz ove oblasti,
- 27) stvara uslove za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i stara se o njegovoj zaštiti,
- 28) propisuje prekršaje za povrede opštinskih propisa.

Član 28

U okviru sopstvenih nadležnosti, Opština:

- 1) raspolaže, upravlja i štiti svoju imovinu i vrši pojedina svojinska ovlašćenja na državnoj imovini, u skladu sa zakonom,
- 2) uređuje, uvodi i utvrđuje sopstvene prihode u skladu sa zakonom,
- 3) vrši poslove naplate i kontrole sopstvenih prihoda,
- 4) rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka u upravnim i drugim stvarima,
- 5) utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti za realizaciju projekata od lokalnog značaja, u skladu sa zakonom,
- 6) obezbjeđuje sprovođenje aktivnosti koje imaju za cilj poboljšanje energetske efikasnosti u objektima i sistemima koji koriste energiju (zgrade, sistemi javnog saobraćaja, javne rasvjete, vodosnabdijevanja, upravljanja otpadom i dr.), a koje za obavljanje djelatnosti koriste organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i javne službe,
- 7) vrši poslove inspeksijskog nadzora i poslove obezbjeđenja komunalnog reda, u skladu sa zakonom,
- 8) organizuje i obavlja poslove pružanja pravne pomoći građanima u skladu sa zakonom,
- 9) ustanovljava javna priznanja i nagrade,
- 10) vodi evidencije, u skladu sa zakonom,
- 11) vrši i druge poslove u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva.

Član 29

Radi obezbjeđivanja vršenja poslova iz svoje nadležnosti Opština osniva:

- 1) organe lokalne uprave,
- 2) ustanove, privredna društva i druge oblike organizovanja radi pružanja javnih usluga (u daljem tekstu: javne službe).

Javne službe mogu se osnivati ako je obavljanje djelatnosti nezamjenljiv uslov života i rada lokalnog stanovništva, a zadovoljenje potreba građana u tim djelatnostima se ne može kvalitetno i ekonomično obezbijediti privatnom inicijativom ili na drugi način.

2. Preneseni i povjereni poslovi

Član 30

Vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave zakonom se može prenijeti opštini kad se na taj način obezbjeđuje njihovo efikasnije i ekonomičnije vršenje.

Uslovi pod kojima se prenose ili povjeravaju poslovi opštini uređuju se zakonom, odnosno propisom Vlade.

Prenesene poslove u oblastima obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugim oblastima od interesa za lokalno stanovništvo opština vrši u skladu sa posebnim zakonom.

III - IMOVINA OPŠTINE

Član 31

Opština ima imovinu.

Imovinu opštine čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom.

Član 32

Imovinom Opštine raspolaže i upravlja Skupština opštine, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina.

Skupština može prenijeti pravo davanja imovine u zakup i pravo prodaje pokretnih stvari na nadležne organe lokalne uprave, u skladu sa posebnom odlukom.

Odluku o pribavljanju imovine u okviru za to planiranih sredstava u opštinskom budžetu donosi predsjednik Opštine.

Prodaja ili zamjena nepokretne i pokretne imovine u svojini opštine sprovodi se po postupku i na način uređen zakonom.

Organi iz stava 2 i 3 obavezni su upravljati i raspolagati imovinom savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 33

Opština i javne službe čiji je osnivač Opština dužne su da vode evidenciju o svojoj imovini.

Imovina Opštine iskazuje se u skladu sa zakonom.

Skupština razmatra izvještaj o stanju i kretanju imovine Opštine i imovine javnih službi čiji je osnivač, najmanje jednom godišnje.

IV - FINANSIRANJE OPŠTINE

Član 34

Opština obezbjeđuje prihode za finansiranje sopstvenih poslova iz sljedećih izvora:

- 1) sopstvenih prihoda,
- 2) zakonom ustupljenih prihoda,
- 3) Egalizacionog fonda,
- 4) budžeta Crne Gore,
- 5) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 35

Opštini se obezbjeđuju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Crne Gore, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju poslova.

Član 36

Opština ima svoj budžet.

Budžetom opštine iskazuju se sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti.

Predlog odluke o budžetu opštine utvrđuje predsjednik Opštine i dostavlja ga Skupštini do kraja novembra tekuće godine na razmatranje

Budžet opštine donosi se do kraja tekuće godine za narednu godinu.

Član 37

Za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik Opštine.

Za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je starješina organa lokalne uprave nadležan za poslove budžeta (budžetski izvršilac).

Po isteku godine za koju je budžet donešen Skupština donosi završni račun budžeta.

Član 38

Nadzor nad izvršenjem budžeta i namjenskim korišćenjem sredstava koja se budžetom raspoređuju za pojedine namjene vrši Skupština opštine.

Nadzor iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se razmatranjem izvještaja korisnika budžetskih sredstava na zahtjev skupštinskog radnog tijela i u postupku razmatranja i usvajanja završnog računa budžeta opštine.

Uz završni račun budžeta opštine obavezno se dostavlja izvještaj spoljne revizije.

Član 39

Nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem korisnika budžeta u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava vrši predsjednik opštine.

Nadzor iz stava 1. ovog člana vrši se podnošenjem izvještaja od strane korisnika budžetskih sredstava, kao i neposrednim uvidom organa nadležnog za poslove budžeta.

Član 40

Opština se može zaduživati u skladu sa zakonom.

V - ORGANI OPŠTINE

Član 41

Organi Opštine su Skupština opštine (u daljem tekstu: Skupština) i predsjednik Opštine.

Skupština

Član 42

Skupština je predstavnički organ građana opštine.

Skupštinu čine odbornici koje biraju građani na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

Član 43

Izbore za Skupštinu opštine raspisuje Predsjednik Crne Gore.

Izbori za Skupštinu se održavaju najkasnije 15 dana prije isteka mandata Skupštine.

Član 44

Broj odbornika u Skupštini opštine utvrđuje se posebnom odlukom, u skladu sa zakonom.

Mandat odbornika počinje da teče potvrđivanjem mandata od strane Skupštine.

Potvrđivanje mandata odbornika vrši se na osnovu izvještaja opštinske izborne komisije o sprovedenim izborima.

O potvrđivanju mandata Skupština ne glasa.

Član 45

Mandat Skupštine traje četiri godine.

Skupštini može prestati mandat prije isteka vremena na koje je izabrana, raspuštanjem ili skraćivanjem mandata Skupštine.

Član 46

Skupština:

- 1) donosi Statut opštine,
- 2) donosi propise i druge opšte akte,
- 3) donosi strateški plan razvoja opštine,
- 4) donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti,
- 5) donosi urbanističke projekte,
- 6) donosi program uređenja prostora, odnosno plan komunalnog opremanja,
- 7) donosi budžet i završni račun budžeta,
- 8) uvodi i utvrđuje opštinske poreze, takse, naknade i druge sopstvene prihode,
- 9) raspolaže nepokretnom imovinom, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina,
- 10) utvrđuje uslove za osnivanje mjesnih zajednica i daje saglasnost na odluke o osnivanju,
- 11) raspisuje referendum za teritoriju opštine ili za dio teritorije,
- 12) odlučuje o građanskoj inicijativi,
- 13) odlučuje o raspisivanju samodoprinosu za teritoriju opštine,
- 14) osniva javne službe,
- 15) odlučuje o zaduživanju i davanju garancija, u skladu sa zakonom,
- 16) vrši potvrđivanje mandata i odlučuje o pravima odbornika,
- 17) donosi odluku o skraćenju mandata Skupštine,
- 18) bira i razrješava predsjednika Skupštine, predsjednika opštine i potpredsjednika Skupštine,
- 19) daje saglasnost na odluku o imenovanju i razrješenju potpredsjednika Opštine,
- 20) imenuje sekretara Skupštine, na predlog predsjednika Skupštine,
- 21) imenuje članove radnih tijela Skupštine,
- 22) imenuje i razrješava članove organa upravljanja javnih službi,
- 23) razmatra i usvaja izvještaj o radu predsjednika Opštine i radu organa lokalne uprave,
- 24) razmatra izvještaj o radu javnih službi čiji je osnivač Opština,
- 25) razmatra izvještaj o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije,
- 26) donosi Poslovnik o svom radu,
- 27) donosi etički kodeks,
- 28) donosi odluku o zaradama lokalnih funkcionera i lica koja imenuje Skupština,
- 29) donosi odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika,
- 30) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Skupština može imati stručnu službu.

Član 47

Prvu sjednicu novoizabrane Skupštine saziva predsjednik Skupštine prethodnog saziva, najkasnije u roku od 15 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Sjednica Skupštine održava se, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Prvom sjednicom novoizabrane Skupštine, do izbora predsjednika Skupštine, predsjedava najstariji odbornik.

Ako se sjednica ne sazove u roku iz stava 1 ovog člana, odnosno ne održi u roku iz stava 2 ovog člana, sjednicu saziva Vlada, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka propisanog roka za sazivanje, odnosno, održavanje sjednice.

U slučaju iz prethodnog člana sjednica se održava najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Skupština se smatra konstituisanom izborom predsjednika Skupštine.

Ako se Skupština ne konstituiše u roku od 60 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, Predsjednik Crne Gore raspisuje nove izbore za Skupštinu.

Član 48

Skupštinu saziva predsjednik Skupštine po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik Skupštine saziva skupštinu, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika opštine, jedne trećine odbornika i na inicijativu građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno inicijative.

Ako predsjednik Skupštine ne sazove sjednicu u roku iz prethodnog stava ovog člana, sjednicu saziva podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Sjednicom Skupštine u slučaju iz prethodnog stava ovog člana, predsjedava odbornik koga odredi podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Sjednica Skupštine održava se najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Član 49

Inicijativu za sazivanje sjednice Skupštine može u pisanoj formi podnijeti najmanje 500 birača koji imaju prebivalište na teritoriji Opštine.

Inicijativa za sazivanje sjednice mora sadržati razloge za sazivanje sjednice i biti svojeručno potpisana punim imenom i prezimenom potpisnika sa naznakom JMBG i adresom.

Podnosilac inicijative dužan je da u inicijativi naznači razloge za održavanje sjednice i predloži odluku ili drugi akt za uređenje pitanja koja će biti predmet rasprave.

Član 50

Odbornik ima pravo i dužnost da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela, izvršava povjerene zadatke, predlaže Skupštini razmatranje određenih pitanja iz njene nadležnosti, podnosi predloge odluka i drugih akata, podnosi amandmane na predloge propisa, postavlja odbornička pitanja, vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim Statutom i Poslovníkom Skupštine.

Pravo je odbornika da bude stalno i redovno obavještavan o pitanjima od uticaja na vršenje odborničke funkcije, da od organa i stručnih službi traži podatke koji su mu potrebni za rad, kao i stručnu pomoć u pripremanju predloga za Skupštinu.

Član 51

Odbornik ne može biti pozvan na odgovornost za izneseno mišljenje, način glasanja ili izgovorenu riječ u vršenju odborničke funkcije.

Član 52

Poslovi predsjednika Opštine, potpredsjednika Opštine, glavnog administratora, starješine organa, odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta, menadžera i rukovodilaca javnih službi nespojivi su sa funkcijom odbornika.

Član 53

Odbornik Skupštine ima pravo na naknadu za rad i druge naknade u skladu sa odlukom Skupštine.

Član 54

Radi efikasnog i racionalnog vršenja poslova iz nadležnosti Skupštine, obrazuju se odbori i savjeti, kao stalna radna tijela, a mogu se obrazovati i komisije kao povremena radna tijela.

Sastav stalnih radnih tijela odgovara stranačkoj zastupljenosti odbornika u Skupštini.

U odbore Skupština imenuje odbornike Skupštine.

Za članove savjeta i komisija Skupština, pored odbornika, imenuje i druga lica.

stava 1 ovog člana uređuje se djelokrug i način rada i odlučivanja radnih tijela i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Član 55

Skupština obrazuje sledeća stalna radna tijela:

Skupštinski odbori:

1. Odbor za Statut i propise,

2. Odbor za izbor i imenovanja,
3. Odbor za finansije, privredu i razvoj,
4. Odbor za planiranje i uređenje prostora i komunalno-stambenu djelatnost,
5. Odbor za društvene djelatnosti,
6. Odbor za međuopštinsku, međunarodnu saradnju i evropske integracije.

Skupštinski savjeti:

1. Savjet za davanje predloga naziva naselja, ulica i trgova,
2. Savjet za zaštitu životne sredine,
3. Savjet za osobe sa invaliditetom,
4. Savjet za predstavke i pritužbe,
5. Savjet za rodnu ravnopravnost.

Akti Skupštine

Član 56

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti Skupština donosi Statut opštine, odluke, rješenja, zaključke, povelje, preporuke i druge akte.

Statut opštine je osnovni akt kojim se uređuje organizacija i način ostvarivanja lokalne samouprave.

Odlukom se odlučuje o pravima i obavezama građana, osnivaju javne službe i uređuju druga pitanja u skladu sa zakonom i Statutom Opštine.

Rješenjem se odlučuje o pojedinačnim pitanjima, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Skupština donosi zaključke o pojedinim pitanjima od značaja za utvrđivanje i vođenje politike u određenim oblastima. Poveljom i preporukom Skupština izražava svoj stav u odnosu na pojedina sistemska pitanja iz sopstvene nadležnosti, kao i u odnosu na rad organa lokalne uprave i javnih službi.

Član 57

Pravo predlaganja odluka, drugih propisa i opštih akata imaju predsjednik Opštine, odbornik i najmanje 500 birača sa teritorije opštine.

Član 58

Postupak za donošenje odluka, drugih propisa i opštih akata pokreće se podnošenjem predloga od strane ovlašćenog predlagača.

Predlagač odluke određuje predstavnika prilikom razmatranja predloga odluke u Skupštini i radnim tijelima.

Član 59

Skupština može da odlučuje ako sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika, a odluke donosi većinom glasova prisutnih odbornika.

Statut opštine, odluku o izboru i razrješenju predsjednika Opštine, odluku o izboru i razrješenju predsjednika Skupštine, odluku o skraćanju mandata Skupštine, odluku o zaduživanju Opštine i odluku o raspisivanju opštinskog referenduma, Skupština donosi većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Način rada i druga pitanja u vezi sa odlučivanjem Skupštine koja nijesu uređena ovim Statutom, uređuju se Poslovníkom Skupštine.

Član 60

Odluke i drugi opšti akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, odluka i drugi opšti akt može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja.

Predsjednik Skupštine

Član 61

Skupština ima predsjednika.

Predsjednika Skupštine iz reda odbornika bira Skupština, na predlog jedne trećine odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Mandat predsjednika Skupštine traje koliko i mandat Skupštine.

Funkcija predsjednika Skupštine je profesionalna.

Član 62

Prilikom stupanja na dužnost predsjednik Skupštine pred Skupštinom daje svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave glasi:

"Svečano se obavežujem da ću dužnost predsjednika Skupštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom opštine".

Član 63

Predsjednik Skupštine predstavlja Skupštinu, saziva sjednicu Skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji njenih odluka i drugih akata.

Predsjednik Skupštine može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran ako:

- ne obavlja poslove iz stave 1 ovog člana,
- zloupotrijebi funkciju predsjednika Skupštine,
- svojim ponašanjem naruši ugled funkcije koju vrši,
- nastupi neki od slučajeva nespojivosti funkcija u skladu sa zakonom,
- u drugim slučajevima kada Skupština ocijeni da je nepodoban za obavljanje funkcije.

Postupak razrješenja predsjednika Skupštine bliže se uređuje Poslovníkom Skupštine opštine.

Član 64

Predsjedniku Skupštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) istekom vremena na koje je izabran,
- 2) gubitkom crnogorskog državljanstva,
- 3) promjenom prebivališta,
- 4) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti,
- 5) kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije,
- 6) kad je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora,
- 7) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 65

Skupština može imati potpredsjednika.

Potpredsjednika Skupštine iz reda odbornika bira i razrješava Skupština, na predlog predsjednika Skupštine.

Mandat potpredsjednika Skupštine traje koliko i mandat predsjednika Skupštine.

Potpredsjednik Skupštine zamjenjuje predsjednika Skupštine u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti da obavlja svoju dužnost.

Potpredsjednik Skupštine funkciju vrši volonterski.

Član 66

Kada predsjedniku Skupštine u slučajevima propisanim zakonom I ovim Statutom prestane mandat, funkciju predsjednika Skupštine do izbora novog predsjednika Skupštine vrši potpredsjednik Skupštine.

U slučaju da Skupština nema potpredsjednika Skupštine, funkciju predsjednika Skupštine do izbora novog predsjednika Skupštine vrši odbornik koji je iz kluba odbornika koji ima najveći broj odbornika.

Sekretar Skupštine

Član 67

Skupština ima sekretara.

Sekretar Skupštine imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Sekretara Skupštine imenuje i razrješava Skupština, na predlog predsjednika Skupštine.

Član 68

Za sekretara Skupštine može se imenovati lice koje ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet, položen stručni ispit za rad u državnim organima i najmanje pet godina radnog iskustva.

Odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor sekretara Skupštine donosi skupštinski odbor nadležan za izbor i imenovanje. Komisiju za provjeru stručnih sposobnosti za izbor sekretara Skupštine obrazuje skupštinski odbor iz prethodnog stava ovog člana.

Na pitanja u vezi sprovođenja javnog konkursa i načina provjere stručnih sposobnosti kandidata za sekretara Skupštine, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojima se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije visoki rukovodni kadar.

Član 69

Sekretar Skupštine organizuje i stara se o obavljanju stručnih, administrativnih i drugih poslova za Skupštinu i njena radna tijela i vrši druge poslove utvrđene ovim Statutom i drugim aktima Skupštine.

Sekretar Skupštine rukovodi radom Službe Skupštine sa svim pravima i obavezama starješine organa lokalne uprave i za svoj rad i rad Službe Skupštine, odgovara predsjedniku Skupštine i Skupštini.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Skupštine, donosi sekretar Skupštine, uz saglasnost predsjednika Skupštine.

O pravima i obavezama sekretara Skupštine odlučuje nadležno radno tijelo Skupštine.

Član 70

Sekretaru Skupštine prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan,
- na lični zahtjev,
- prestankom radnog odnosa po sili zakona,
- razrješenjem.

Član 71

Sekretar Skupštine razrješava se ako:

- ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom i Statutom opštine,
- CG", br.snažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora,
- je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

Član 72

Predlog za razrješenje sekretara Skupštine mogu podnijeti predsjednik Skupštine ili najmanje jedna trećina odbornika.

Predlog za razrješenje podnosi se Skupštini u pisanoj formi i mora biti svojeručno potpisan od strane podnosioca.

Predlog treba da sadrži jasne razloge zbog kojih se traži razrješenje sekretara, sa obrazloženjem.

Prije razmatranja u Skupštini predlog se dostavlja sekretaru Skupštine, radi upoznavanja i izjašnjenja u odnosu na razloge zbog kojih se traži razrješenje.

Na sjednici Skupštine predlagač ima pravo da obrazloži predlog i razloge zbog kojih traži razrješenje sekretara Skupštine. Sekretar Skupštine povodom podnešenog predloga ima pravo da se na sjednici Skupštine izjasni o razlozima za razrješenje. Nakon okončane rasprave o podnijetom predlogu predsjednik Skupštine daje na glasanje predlog za razrješenje sekretara Skupštine i na osnovu rezultata glasanja objavljuje odluku.

Predsjednik Opštine

Član 73

Predsjednik Opštine je izvršni organ Opštine.

Funkcija predsjednika Opštine je profesionalna.

Predsjednik Opštine bira se na vrijeme od četiri godine.

Za predsjednika Opštine može biti izabrano lice koje je navršilo 18 godina života, koje je poslovno sposobno,

koji ima prebivalište u Crnoj Gori najmanje dvije godine i koji ima prebivalište u Opštini, najmanje šest mjeseci prije izbora za Predsjednika.

Član 74

Pravo predlaganja kandidata za predsjednika Opštine ima najmanje jedna trećina odbornika.

Predlog sadrži: ime i prezime kandidata, kraću biografiju, obrazloženje i ime i prezime izvjestioca u ime predlagača.

Predlog kandidata za predsjednika Opštine podnosi se predsjedavajućem Skupštinom u pisanoj formi i mora biti svojeručno potpisan od strane podnosioca.

Uz predlog se podnosi saglasnost kandidata za predsjednika Opštine o prihvatanju kandidature.

Predsjedavajući dostavlja odbornicima predloge kandidata za predsjednika Opštine.

Nadležno radno tijelo Skupštine dostavlja Skupštini izvještaj o ispunjenosti uslova za izbor predsjednika Opštine.

O predlogu kandidata otvara se rasprava.

Izvjestilac u ime predlagača ima pravo da usmeno obrazloži predlog.

Ako ima više predloga kandidata za predsjednika Opštine, predsjedavajući utvrđuje listu kandidata po azbučnom redu.

Član 75

Predsjednik Opštine bira se najkasnije u roku od 30 dana od dana konstituisanja Skupštine, odnosno u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Predsjedniku Opštine koji je izabran iz reda odbornika, izborom na funkciju predsjednika Opštine prestaje mandat odbornika. Ako se predsjednik Opštine ne izabere u roku iz stava 1 ovog člana, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika, Skupština donosi odluku o skraćenju svog mandata.

Odluka iz stava 3 ovog člana donosi se u roku od 15 dana od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Član 76

Predsjednik Opštine bira se javnim glasanjem, ako Skupština drugačije ne odluči.

□ko je za predsjednika Opštine predloženo više kandidata izbor se vrši tajnim glasanjem.

Za sprovođenje tajnog glasanja, Skupština na predlog predsjedavajućeg obrazuje komisiju od tri člana iz reda odbornika. Sastav komisije odgovara stranačkoj zastupljenosti u Skupštini.

Član komisije ne može biti odbornik koji je kandidat za predsjednika Opštine.

Komisiji u radu pomaže sekretar Skupštine.

Tajno glasanje vrši se prema odredbama Poslovnika Skupštine koje se odnose na odlučivanje tajnim glasanjem.

Kada se izbor za predsjednika Opštine vrši javno, glasanje se vrši prozivkom odbornika i jasnim izgovaranjem riječi "za", "protiv" ili "uzdržan".

ko je za predsjednika Opštine predložen jedan kandidat a nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak izbora se ponavlja, sa novim kandidatom ili kandidatima.

Ako su predložena dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak se ponavlja, sa novim kandidatima.

o je predloženo više od dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak glasanja se ponavlja između dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova, odnosno između više kandidata koji su dobili najveći jednaki broj glasova.

Ako ni u ponovnom glasanju ni jedan od kandidata nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak izbora se ponavlja sa novim kandidatima.

Po završenom glasanju Komisija dostavlja izvještaj predsjedavajućem koji saopštava rezultate glasanja za predsjednika Opštine i objavljuje koji je kandidat izabran.

Član 77

Predsjednik Opštine daje pred Skupštinom svečanu izjavu:

"Svečano se obavezujem da ću dužnost predsjednika Opštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom Opštine."

Član 78

Predsjednik Opštine:

- 1) predstavlja i zastupa Opštinu,
- 2) predlaže propise i druge akte koje donosi Skupština,
- 3) stara se i odgovoran je za izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, kao i za sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaja,
- 4) stara se i odgovoran je za izvršavanje prenesenih i povjerenih poslova,
- 5) podnosi izvještaj o stanju imovine Opštine,
- 6) odlučuje o otuđenju imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna imovina,
- 7) utvrđuje organizaciju i način rada lokalne uprave, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora,
- 8) imenuje i razrješava potpredsjednika Opštine, uz saglasnost Skupštine,
- 9) imenuje i razrješava glavnog administratora, starješine organa, odnosno posebnih službi,
- 10) imenuje i razrješava glavnog gradskog arhitektu,
- 11) postavlja i razrješava menadžera,
- 12) podnosi Skupštini godišnji izvještaj o svom radu i radu organa lokalne uprave i službi, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu,
- 13) usmjerava i uskladjuje rad organa lokalne uprave i javnih službi, radi efikasnijeg ostvarivanja njihovih funkcija i kvalitetnijeg pružanja javnih usluga, o čemu donosi odgovarajuće akte,
- 14) daje saglasnost na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa i službi,
- 15) vrši upravni nadzor nad radom organa i službi lokalne uprave,
- 16) donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju prenesenih i povjerenih poslova, ako posebnim propisom nije drukčije utvrđeno,
- 17) odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih akata koje donosi Skupština i donosi akte za njihovo izvršavanje,
- 18) donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta Opštine,
- 19) donosi kadrovski plan,
- 20) donosi plan integriteta,
- 21) donosi godišnji plan obuka lokalnih službenika i namještenika,
- 22) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima Opštine.

Član 79

Predsjednik Opštine privremeno donosi akte iz nadležnosti Skupštine ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se onemogućilo ostvarivanje prava i obaveza građana i ugrozila imovina veće vrijednosti.

Predsjednik je dužan da akt iz prethodnog stava ovog člana podnese na potvrdu Skupštini na prvoj narednoj sjednici.

Ako Skupština ne potvrdi akt iz stava 1 ovog člana ili ga predsjednik ne podnese na potvrdu, taj akt prestaje da važi posljednjeg dana održavanja sjednice.

Član 80

Za vršenje poslova iz svoje nadležnosti predsjednik Opštine odgovara Skupštini.

Za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik Opštine odgovara i Vladi.

Član 81

Određene poslove iz svoje nadležnosti predsjednik može povjeriti potpredsjedniku Opštine.

Za obavljanje poslova iz prethodnog stava ovog člana potpredsjednik odgovara predsjedniku Opštine.

Član 82

U vršenju poslova utvrđenih zakonom i ovim Statutom, predsjednik Opštine donosi: odluke, uputstva, pravilnike, naredbe, rješenja i zaključke.

Odlukom se odlučuje o pravima i obavezama građana, osnivaju organi lokalne uprave i javne službe, uređuje

organizacija i način rada i izvršavanja poslova iz nadležnosti lokalne uprave i javnih službi i uređuju druga pitanja iz nadležnosti predsjednika Opštine utvrđenih zakonom ili drugim propisom.

Uputstvom se propisuje način rada i izvršavanja poslova organa lokalne uprave i drugih subjekata koji vrše poslove od interesa za opštinu u izvršavanju zakona, odluka Skupštine opštine i drugih propisa.

Pravilnikom se bliže razrađuju pojedina pitanja koja su uređena zakonom, odlukom Skupštine opštine i drugim propisom.

Naredba se donosi radi rješavanja određene konkretne situacije koja ima opšti značaj u slučajevima kada je to zakonom ili drugim propisom predviđeno.

Rješenjem se odlučuje o obrazovanju stručnih savjeta i komisija, daje saglasnost na akta koja donose organi lokalne uprave i drugi subjekti koji vrše poslove od javnog interesa i drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

Zaključkom se određuju zadaci organima lokalne uprave i subjektima koji vrše poslove od javnog interesa, zauzimaju stavovi, odlučuje o odobravanju sredstava iz budžeta Opštine i o drugim pitanjima iz nadležnosti predsjednika o kojima se ne odlučuje drugim aktima.

Prestanak mandata predsjednika Opštine

Član 83

u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom, razrješenjem od strane Skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Prestanak mandata predsjednika Opštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona konstatuje se aktom Skupštine.

Član 84

Skupština može razriješiti predsjednika Opštine ako:

- u propisanom roku ne predloži budžet i završni račun budžeta;
- ne obezbijedi sprovođenje strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, kao i strateških dokumenata od državnog značaja;
- ne podnese Skupštini godišnji izvještaj o svom radu i radu organa lokalne uprave i službi;
- ne izvršava sudske odluke.

Član 85

Predlog za razrješenje predsjednika Opštine može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika.

Skupština o predlogu za razrješenje predsjednika Opštine odlučuje u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Predlog za razrješenje predsjednika Opštine podnosi se u pisanoj formi predsjedniku Skupštine.

Predlog mora biti svojeručno potpisan od strane odbornika koji podnosi predlog sa punim imenom i prezimenom.

U predlogu za razrješenje predlagač je dužan da navede razloge zbog kojih traži razrješenje predsjednika Opštine, sa obrazloženjem, kao i ime odbornika koji će u ime predlagača saopštiti predlog.

Predsjednik Skupštine predlog dostavlja predsjedniku Opštine radi upoznavanja i izjašnjenja.

O predlogu za razrješenje predsjednika Opštine u Skupštini se otvara rasprava.

Predsjednik Opštine ima pravo da se na sjednici Skupštine izjasni o podnijetom predlogu.

Po okončanju rasprave predsjednik Skupštine predlog za razrješenje predsjednika Opštine daje na glasanje i na osnovu rezultata glasanja objavljuje odluku.

Član 86

Predsjednik Opštine može podnijeti ostavku, o čemu obavještava Skupštinu.

Član 87

Predsjedniku Opštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) gubitkom crnogorskog državljanstva,
- 2) promjenom prebivališta,
- 3) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti,
- 4) kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije,

- 5) kad je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora,
6) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 88

Kad predsjedniku Opštine, u slučajevima propisanim zakonom, prestane mandat, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika Opštine, vrši potpredsjednik Opštine, koga odredi Skupština.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Opštine, izbor predsjednika Opštine izvršiće se najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Član 89

Na postupak prestanka mandata predsjedniku Opštine razrješenjem od strane Vlade, neposredno se primjenjuju odredbe zakona.

Potpredsjednik Opštine

Član 90

Opština ima najviše dva potpredsjednika.

Potpredsjednik Opštine zamjenjuje predsjednika Opštine u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti u okviru ovlaštenja koja mu predsjednik povjeri.

Potpredsjednik Opštine prati rad organa lokalne uprave i javnih službi u oblastima za koje ga zaduži predsjednik Opštine i stara se o sprovođenju politika u tim oblastima.

Mandat potpredsjednika traje koliko i mandat predsjednika Opštine.

Izuzetno, potpredsjedniku Opštine mandat traje do izbora novog predsjednika Opštine u skladu sa članom 87 ovog Statuta.

Član 91

Potpredsjedniku Opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran razrješenjem, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Potpredsjednik Opštine može biti razriješen prije isteka mandata ako ne vrši poslove iz člana 89 stav 3 ovog Statuta.

Potpredsjednik Opštine može podnijeti ostavku, o čemu obavještava predsjednika Opštine.

Potpredsjedniku Opštine prestaje mandat po sili zakona u slučajevima propisanim za prestanak mandata po sili zakona za predsjednika Opštine.

VI - LOKALNA UPRAVA

1. Organi lokalne uprave i službe

Član 92

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije).

Za vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti glavnog administratora i glavnog gradskog arhitekta, kao i zajedničkih stručnih i drugih poslova za potrebe opštine mogu se obrazovati stručne službe.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju se posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe, u skladu sa zakonom).

Organe i službe lokalne uprave obrazuje predsjednik Opštine, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora.

Član 93

Unutrašnja organizacija i sistematizacija organa i službi iz prethodnog člana utvrđuje se zavisno od obima, vrste i složenosti poslova i na način kojim se obezbjeđuje njihovo efikasno, ekonomično i efektivno vršenje.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa i službi lokalne uprave donosi starješina organa lokalne uprave, odnosno javne službe, uz saglasnost predsjednika Opštine.

Poslovi lokalne uprave

Član 94

Organi lokalne uprave:

- 1) izvršavaju zakone, druge propise i opšte akte,
- 2) vrše pripremu i procjenu analize uticaja odluka i drugih propisa koje donose Skupština i predsjednik Opštine,
- 3) vrše upravni nadzor nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata,
- 4) obezbjeđuje vršenje poslova od javnog interesa za lokalno stanovništvo,
- 5) rješava u prvostepenom upravnom postupku o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka,
- 6) odlučuje po pravnim ljekovima korisnika usluga od opšteg interesa,
- 7) vode evidencije propisane zakonom i opštim aktima Skupštine i predsjednika Opštine,
- 8) vrše i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima Opštine.

Priprema i procjena analize uticaja iz stava 1 tačka 2 ovog člana, vrši se u skladu sa aktom organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija I dostavlja se uz predlog odluke ili drugog propisa Skupštini, odnosno predsjedniku Opštine.

Član 95

Organi lokalne uprave vrše upravni nadzor koji obuhvata:

- 1) nadzor nad zakonitošću akata javnih službi kojima se rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica,
- 2) nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada javnih službi,
- 3) inspekcijски nadzor.

Član 96

U vršenju upravnog nadzora organi lokalne uprave:

- 1) predlažu predsjedniku Opštine da pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata javnih službi ili pojedinih njihovih odredaba i da do okončanja postupka pred Ustavnim sudom Crne Gore obustavi od izvršenja te akte,
- at nalažu mjere za izvršavanje utvrđenih obaveza,
- 3) predlažu mjere za prevazilaženje problema, odnosno otklanjanje propusta u radu javnih službi,
  - 4) daju inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa,
  - 5) podnose zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili krivičnu prijavu,
  - 6) obavještavaju druge organe, ako postoje razlozi za preduzimanje mjera iz njihove nadležnosti,
  - 7) preduzimaju druge mjere, u skladu sa posebnim propisima.

Član 97

Opština ima Službu za vršenje poslova komunalne policije.

Služba komunalne policije vrši obezbjeđenje komunalnog reda i komunalni nadzor u skladu sa zakonom.

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada službe komunalne policije vrši predsjednik Opštine.

Član 98

Opština ima Službu zaštite i spašavanja.

Služba zaštite i spašavanja vrši poslove zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i zaštite životne sredine ugroženih djelovanjem katastrofa, elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje.

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Službe zaštite vrši predsjednik Opštine.

Član 99

Organi lokalne uprave i službe čiji je osnivač opština, podnose predsjedniku Opštine najmanje jednom godišnje izvještaj o svom radu.

Glavni administrator

Član 100

Glavni administrator:

- vrši poslove drugostepenog organa u upravnim stvarima iz nadležnosti organa i posebnih službi lokalne uprave,
- koordinira rad organa i službi lokalne uprave, u izvršavanju poslova za koje je potrebna međusobna saradnja (priprema propisa, akcionih planova, strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, priprema izvještaja o njihovoj realizaciji i stručno informativnih materijala, izvještaja o sprovođenju zakona, opštinskih propisa i dr.),
- daje mišljenje na akt kojim se utvrđuje organizacija i način rada lokalne uprave,
- daje stručna uputstva i instrukcije za rad organima i službama lokalne uprave, radi pravilne primjene zakona i drugih propisa,
- priprema godišnji izvještaj o postupanju u upravnim stvarima iz nadležnosti Opštine,
- podnosi predsjedniku Opštine godišnji izvještaj o radu i druge izvještaje na zahtjev predsjednika Opštine,
- vrši druge poslove utvrđene zakonom, Statutom opštine i aktima predsjednika Opštine.

Član 101

Za vršenje poslova glavnog administratora može se obrazovati stručna služba.

Stručnom službom glavnog administratora rukovodi glavni administrator i odgovara za njen rad.

Glavni administrator donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Član 102

Glavnog administratora imenuje predsjednik Opštine na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Za glavnog administratora može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet, položen pravosudni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva.

Na pitanja u vezi sprovođenja javnog konkursa i načina provjere sposobnosti kandidata za glavnog administrator, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojima se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije visoki rukovodni kadar.

Član 103

Glavnom administrator prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan,
- na lični zahtjev,
- prestankom radnog odnosa po sili zakona,
- razrješenjem.

Član 104

Glavni administrator razrješava se ako:

- ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom, Statutom opštine i aktima predsjednika opštine,
- je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora,
- je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije,
- predsjednik opštine ne prihvati godišnji izvještaj o njegovom radu.

Član 105

Predsjednik Opštine donosi akt kojim se konstatuje razrješenje glavnog administrator.

Starješina organa lokalne uprave

Član 106

Radom organa lokalne uprave, službe koja vrši zajedničke, stručne i druge poslove za potrebe Opštine i posebnih službi rukovodi starješina organa lokalne uprave, odnosno rukovodilac službe, načelnik komunalne policije, komandir službe zaštite, odnosno rukovodilac druge posebne službe (u daljem tekstu: starješina organa, odnosno službe).

Starješina organa, odnosno službe imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Za svoj rad i rad organa, odnosno službe kojim rukovodi, starješina organa, odnosno službe odgovara predsjedniku Opštine.

Starješini organa, odnosno službe prestaje mandat i razrješava se zbog razloga koji su propisani za prestanak mandata i razrješenje glavnog administratora, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 107

Starješina organa, odnosno službe donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i program rada organa, odnosno službe kojom rukovodi, uz prethodnu saglasnost predsjednika opštine, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih i vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima Opštine.

Član 108

Starješina organa, odnosno službe može imati pomoćnika.

Pomoćnik starješine organa, odnosno službe postavlja se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Odluku o postavljenju pomoćnika starješine organa, odnosno službe donosi starješina organa, odnosno službe, uz saglasnost predsjednika Opštine.

Pomoćniku starješine organa, odnosno službe prestaje mandat i razrješava se zbog razloga koji su propisani za prestanak mandata i razrješenje glavnog administratora.

Glavni gradski arhitekta

Član 109

Opština može imati glavnog gradskog arhitektu koji vrši poslove propisane zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Ako se za vršenje poslova glavnog gradskog arhitekta obrazuje stručna služba, tom službom rukovodi glavni gradski arhitekta i odgovara za njen rad.

Glavni gradski arhitekta donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Glavni gradski arhitekta imenuje se na osnovu javnog konkursa.

Glavnom gradskom arhitekti prestaje mandat i razrješava se zbog razloga koji su propisani za prestanak mandata i razrješenje glavnog administratora.

Menadžer opštine

Član 110

Opština može imati menadžera.

Menadžer predlaže i učestvuje u pripremi i realizaciji planova i programa razvoja opštine kojima se podstiče ekonomski razvoj, preduzetnička inicijativa i javno-privatno partnerstvo, obezbjeđuje zaštita životne sredine i održivi razvoj, priprema i upravlja projektima koji se finansiraju iz međunarodnih fondova i drugih izvora, prati njihovu realizaciju, priprema informacije i izvještaje o realizaciji projekata, uspostavlja i vodi bazu podataka o planovima, programima i projektima, inicira izmjene i dopune propisa koji otežavaju poslovnu inicijativu i vrši druge poslove koje mu povjeri predsjednik opštine.

Menadžer se postavlja, na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Menadžeru prestaje mandat i razrješava se zbog razloga koji su propisani za prestanak mandata i razrješenje glavnog administratora.

Član 111

Organi lokalne uprave i službe čiji je osnivač Opština, podnose predsjedniku Opštine najmanje jednom godišnje izvještaj o svom radu.

O stanju u upravnoj oblasti iz nadležnosti organa, odnosno službe kojim rukovodi, starješina organa podnosi izvještaj predsjedniku Opštine po njegovom zahtjevu, a najmanje jedanput godišnje.

Ako se na osnovu izvještaja iz prethodnog stava ovog člana utvrdi da stanje u upravnoj oblasti ne zadovoljava, predsjednik Opštine će pokrenuti pitanje odgovornosti starješine organa, odnosno službe.

Inicijativu za pokretanje pitanja odgovornosti u smislu iz prethodnog stava ovog člana može pokrenuti i glavni administrator.

U postupku pokrenutom za utvrđivanje odgovornosti starješina organa ima pravo da se izjasni o razlozima naznačenim za razrješenje.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja po zahtjevu za utvrđivanje odgovornosti starješine organa, predsjednik Opštine može donijeti odluku o razrješenju ili izreći drugu mjeru u skladu sa zakonom.

Sukob nadležnosti i izuzeće

Član 112

Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave rješava glavni administrator.

Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave, javnih službi i pravnih lica kojima je odlukom Skupštine povjereno vršenje određenih poslova rješava predsjednik Opštine.

Član 113

O izuzeću starješine organa i glavnog administratora odlučuje predsjednik Opštine.

O izuzeću ovlašćenog službenog lica koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt u organu lokalne uprave, posebnoj službi i javnoj službi, odlučuje starješina organa odnosno službe, odnosno rukovodilac javne službe.

VII - MJESNA SAMOUPRAVA

Mjesne zajednice

Član 114

Građani osnivaju mjesnu zajednicu, u skladu sa odlukom Skupštine.

Odlukom iz prethodnog stava ovog člana uređuju se uslovi osnivanja, poslovi, organi, organizacija i rad organa, način odlučivanja, finansiranje i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Skupština može, kad je to neophodno radi ostvarivanja prava i dužnosti građana, privremeno do osnivanja mjesne zajednice u skladu sa stavom 1 ovog člana obrazovati mjesne zajednice.

Član 115

U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja, stanovanja, zaštite potrošača, kulture, fizičke kulture, zaštite i unaprjeđivanja životne sredine, kao i drugim oblastima života i rada, u skladu sa ovim Statutom.

Član 116

Sredstva za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva u mjesnoj zajednici obezbjeđuju se iz:

- 1) prihoda Opštine koji se mogu ustupiti mjesnoj zajednici,
- 2) sopstvenih sredstava lokalnog stanovništva koja se udružuju neposredno, putem samodoprinosu ili na drugi način,
- 3) donacija pravnih i fizičkih lica,
- 4) naknada za usluge koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica, u skladu sa odlukom Skupštine opštine,
- 5) poklona i drugih sredstava.

Član 117

Registar mjesnih zajednica vodi nadležni organ lokalne uprave.

Upisom u registar mjesna zajednica stiče svojstvo pravnog lica.

Sadržaj i način vođenja registra mjesnih zajednica utvrđuje Ministarstvo.

VIII - UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 118

Opština stvara uslove, podstiče i pomaže učešće lokalnog stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave, putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

U cilju zadovoljavanja kulturnih, sportskih, obrazovnih, zdravstvenih, informativnih i drugih potreba, lokalno stanovništvo učestvuje u organima upravljanja javnih službi i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja i pružaju usluge građanima, na način propisan posebnim zakonom i drugim propisima.

Član 119

Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja.

Član 120

Građani imaju pravo da podnesu inicijativu nadležnim organima opštine radi razmatranja i odlučivanja o određenim pitanjima od interesa za lokalno stanovništvo.

O podnijetoj inicijativi nadležni organ lokalne uprave dužan je da zauzme stav i u roku od 30 dana o tome obavijesti podnosioca inicijative.

Ako organ ne postupi po inicijativi iz prethodnog stava ovog člana, podnosilac inicijative može da se obrati predsjedniku opštine ili Skupštini.

Član 121

Građani imaju pravo na građansku inicijativu.

Građanskom inicijativom predlaže se donošenje ili promjena akta kojim se uređuju značajna pitanja iz nadležnosti lokalne samouprave.

Član 122

Građanska inicijativa se može pokrenuti o pitanjima: planiranja i uređenja prostora, zaštite životne sredine, komunalne djelatnosti, poreza, naknada i taksi, kulture i sporta i drugim značajnim pitanjima iz nadležnosti Opštine.

Član 123

Građansku inicijativu može podnijeti najmanje 3% birača upisanih u birački spisak opštine, prema podacima o broju birača sa poslednjih izbora.

Građanska inicijativa mora biti svojeručno potpisana od strane podnosioca sa podacima: puno ime i prezime, jedinstveni matični broj građana i adresa stanovanja.

Građanska inicijativa koja ne sadrži sve elemente iz stava 1. i 2. ovog člana smatraće se nepotpunom i biće vraćena podnosiocima na dopunu.

Član 124

Organ opštine kome je upućena građanska inicijativa dostaviće inicijativu nadležnom organu lokalne uprave i radnom tijelu Skupštine radi davanja mišljenja.

Organi i radno tijelo iz stava 1 ovog člana dužni su da daju mišljenje u roku od 15 dana od dana dostavljanja inicijative.

Član 125

Skupština je dužna da se o građanskoj inicijativi izjasni na prvoj narednoj sjednici po dobijanju mišljenja.

Kad Skupština prihvati građansku inicijativu zadužiće nadležni organ lokalne uprave da u roku od 60 dana pripremi predlog akta za uređenje pitanja koje je predmet inicijative.

U izradi akta organ iz prethodnog stava je dužan da omogući učešće predstavniku podnosioca građanske inicijative.

Ako nadležni organ ne prihvati građansku inicijativu, o pitanju o kojem je pokrenuta građanska inicijativa može se raspisati referendum koji će se održati u roku od 90 dana od dana donošenja odluke.

Član 126

Zbor građana većinom glasova prisutnih građana, usvaja zahtjeve i predloge i upućuje ih nadležnom organu.

Organi Opštine dužni su da, u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana, razmotre zahtjeve i predloge i o njima obavijeste građane.

Član 127

Zbor građana saziva nadležni organ mjesne zajednice po sopstvenoj inicijativi ili na predlog najmanje 1 % građana sa područja za koje se organizuje zbor.

Zbor građana može sazvati predsjednik Skupštine i predsjednik Opštine radi dobijanja mišljenja građana o

pojednim pitanjima od lokalnog interesa, kao i odbornik u Skupštini opštine koji je upisan u birački spisak područja za koje se organizuje zbor, radi pribavljanja mišljenja o određenom pitanju od strane građana.

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva najmanje 7 dana prije dana održavanja zbora.

Poziv se objavljuje u sredstvima informisanja, kao i ističe na oglasnoj tabli mjesne zajednice i Skupštine opštine, javnim objektima, drugim oglasnim mjestima, ulaznim vratima stambenih zgrada i na drugi pogodan način.

Član 128

Zahtjev za sazivanje zbora građana mora sadržati u pisanoj formi obrazložen predlog pitanja koje zbor treba da razmatra.

Ukoliko zahtjev za sazivanje zbora podnose građani zahtjev mora sadržati: ime i prezime građanina, adresu i svojeručni potpis.

Član 129

Ako su ispunjeni uslovi za sazivanje zbora, zbor će biti sazvan najranije u roku od 8 dana, odnosno najkasnije u roku od 30 dana po prijemu zahtjeva.

Član 130

Za rad zbora građana potrebno je prisustvo najmanje 3% građana sa područja za koje se zbor saziva.

Zbor građana odlučuje većinom glasova prisutnih.

Član 131

Građani na zboru:

- daju predloge organima opštine u vezi sa pripremom programa i planova razvoja opštine, planom uređenja prostora, zaštitom i unapređenjem životne sredine,
- razmatraju inicijative i predloge za osnivanje mjesnih zajednica i promjenu granica mjesnih zajednica,
- druga pitanja od značaja za lokalno stanovništvo u skladu sa zakonom, Statutom i odlukom Skupštine.

Član 132

Na mjesnom referendumu građani sa dijela teritorije opštine izjašnjavaju se o pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave.

Mjesni referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana o pitanjima od neposrednog interesa za građane sa teritorije za koju se referendum raspisuje, a naročito:

- o uvođenju mjesnog samodoprinosu,
- o izgradnji objekata infrastrukture za to područje i drugim pitanjima od interesa građana sa tog područja.

Odluku o raspisivanju mjesnog referenduma donosi Skupština opštine na predlog najmanje 20% birača sa područja teritorije opštine za koji se traži raspisivanje referenduma.

Član 133

Opštinski referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana na teritoriji opštine o pojedinim pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave u slučajevima, na način i po postupku utvrđenim ovim Statutom, u skladu sa zakonom.

Član 134

Opštinski referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana: o uvođenju samodoprinosu, odlučivanju o pitanjima pokrenutim građanskom inicijativom koja nije prihvaćena od strane Skupštine, kao i o drugim pitanjima od posebnog značaja iz nadležnosti opštine o kojima Skupština ima pravo da donosi odluke.

Član 135

Predlog za raspisivanje opštinskog referenduma mogu podnijeti predsjednik Opštine, najmanje jedna trećina odbornika i 5 % birača upisanih u birački spisak opštine, prema podacima o broju birača sa posljednjih izbora.

Član 136

Postupak raspisivanja i sprovođenja referenduma sprovodi se u skladu sa zakonom, ovim Statutom i odlukom o njegovom raspisivanju.

Pored oblika neposrednog odlučivanja i izjašnjavanja, građani mogu učestvovati u ostvarivanju lokalne samouprave i putem peticija, predloga i žalbi.

Svaki građanin ima pravo da podnese građansku žalbu ili uputi peticiju organima lokalne samouprave, kao i da od organa traži obavještenja iz njihovog djelokruga rada.

Žalba, odnosno peticija iz prethodnog stava ovog člana, može se podnijeti elektronskim putem, u skladu sa zakonom.

n

Organi kojima su upućeni građanska žalba ili peticija, dužni su da donesu odluku, odnosno daju obavještenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 138

U cilju učešća lokalnog stanovništva u donošenju odluka od neposrednog i zajedničkog interesa, Skupština posebnom odlukom uređuje način i postupak učešća stanovnika u vršenju javnih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 139

Prije donošenja planova i programa za pojedine oblasti u opštini, urbanističkih projekata, budžeta i opštih akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, opština će obezbjediti učešće zainteresovane javnosti u donošenju odluka sprovođenjem postupka javne rasprave.

Opština će utvrditi program javne rasprave i odrediti organ koji će sprovesti javnu raspravu.

Javna rasprava ne može trajati kraće od 15 dana.

Član 140

Učešće lokalnog stanovništva u odlučivanju pri donošenju odluka od neposrednog i zajedničkog interesa, obezbjeđuje se, naročito:

- 1) pristupom informacijama o aktivnostima koje se planiraju i koje će se sprovoditi u toku godine na nivou opštine (utvrđivanje nacrt planova i programa za pojedine oblasti u opštini, urbanističkih projekata, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana) građanima, pravnim i fizičkim licima, nevladinim organizacijama i drugim zainteresovanim subjektima,
- 2) javnim objavljivanjem programa javne rasprave,
- 3) obavještavanjem o načinu, rokovima, mjestu i vremenu održavanja javne rasprave sa potrebnim informacijama o predmetu javne rasprave,
- 4) obavezivanjem organa lokalne samouprave da razmotre sve prispjele komentare, predloge ili sugestije učesnika javne rasprave, sačine rezime komentara i stavova o prihvatanju, odnosno razlozima neprihvatanja, sačine izvještaj o rezultatima javne rasprave i uz nacrt plana i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana dostave predlagaču,
- 5) pristupom javnosti dokumenata, a naročito dostupnost tih dokumenata u pristupačnom format licima sa invaliditetom koja za to iskažu interes.

IX - SARADNJA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRAĐANA

Član 141

Organi lokalne samouprave obavezni su da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građanina.

Odbornici i lokalni funkcioneri obavezni su da se pridržavaju etičkog kodeksa.

Organi lokalne samouprave obavezni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i interesa daju potrebne podatke, objašnjenja i obavještenja.

Davanje obavještenja ostvaruje se i putem tehničkih sredstava, brošura i medija.

Za postupanje u upravnim stvarima organi lokalne uprave su obavezni da javno istaknu standarde postupanja, u skladu sa zakonom i odlukom kojom se uređuje organizacija i rad organa lokalne uprave i javnih službi.

Član 142

Lokalni funkcioneri i starješine organa lokalne uprave obavezni su da odrede vrijeme prijema građana.

Na vidnom mjestu u organu, odnosno službi mora biti istaknut raspored službenih prostorija.

Na ulazu službenih prostorija mora biti istaknuto lično ime i zvanje, odnosno zanimanje lokalnog službenika i namještenika, odnosno drugog zaposlenog.

Član 143

Organi lokalne uprave i posebne službe dužni su da obezbijede knjigu utisaka i sanduče za primjedbe, predloge i pritužbe i prijem kod lica koja rukovode tim organima i službama, radi saopštavanja primjedbi ili prigovora na rad organa, odnosno službi ili na nepravilan odnos službenika.

Na podnijete primjedbe organi, odnosno službe dužni su da pisano odgovore, u roku od 15 dana od dana prijema primjedbi ili prigovora, ukoliko to građanin zahtijeva.

Organi i službe obavezno jednom mjesečno analiziraju primjedbe, predloge i pritužbe građana i preduzimaju mjere za rješavanje problema zbog kojih se građani obraćaju.

Član 144

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti organa lokalne uprave, posebno na ostvarivanje prava građana, organi lokalne uprave organizuju rad u mjesnim zajednicama.

Poslove iz prethodnog stava ovog člana, način i mjesto njihovog vršenja određuje glavni administrator.

O načinu vršenja ovih poslova građani moraju biti javno obaviješteni.

X - ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Član 145

U cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva, organi lokalne samouprave, organi i službe lokalne uprave, saraduju sa nevladinim organizacijama.

Saradnja se ostvaruje:

- 1) informisanjem o svim pitanjima značajnim za nevladine organizacije,
- 2) konsultovanjem nevladinih organizacija o programima razvoja lokalne samouprave i nacrtima opštih akata koje donosi skupština,
- 3) omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za pripremu normativnih akata ili izradu projekata i programa,
- 4) organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova, seminara i slično,
- 5) finansiranjem projekata nevladinih organizacija od interesa za lokalno stanovništvo, pod uslovima i po postupku propisanim opštim aktom opštine,
- 6) obezbjeđivanjem uslova za rad nevladinih organizacija, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave,
- 7) institutom "slobodne stolice" i
- 8) na drugi način propisan ovim Statutom.

Postupak i način učešća predstavnika nevladine organizacije u radu Skupštine kroz institut "slobodne stolice" bliže će se urediti Poslovníkom Skupštine.

Član 146

U cilju institucionalizovanja saradnje organa lokalne uprave i nevladinih organizacija Skupština osniva Savjet za saradnju sa nevladinim organizacijama kao radno tijelo Skupštine, radi unapređenja i ostvarivanja saradnje Opštine i nevladinog sektora.

Član 147

Predsjednik Skupštine će najmanje jedanput godišnje organizovati radni sastanak predsjednika klubova odbornika i predstavnika nevladinih organizacija u cilju unapređenja dalje saradnje.

Predsjednik Opštine će najmanje dva puta godišnje organizovati radni sastanak rukovodilaca i starješina organa i službi lokalne uprave i predstavnika nevladinog sektora u cilju razmatranja dostignutog stepena i unapređenja dalje saradnje.

XI - ODNOSI ORGANA OPŠTINE I DRŽAVNIH ORGANA I JAVNIH SLUŽBI

oČlan 148

Član 148

Odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojima se uređuju pitanja odnosa organa lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač država, pitanja odnosa organa lokalne samouprave i državnih organa i organa državne uprave, kao i pitanja odnosa organa lokalne samouprave i Vlade, neposredno se primjenjuju.

Međuopštinska saradnja

Član 149

Opština ostvaruje saradnju sa drugim gradovima i opštinama u zemlji i inostranstvu u oblastima od zajedničkog interesa u skladu sa Ustavom i zakonom.

Odluku o saradnji iz prethodnog stava ovog člana donosi Skupština.

XII - SARADNJA I UDRUŽIVANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

XII - SARADNJA I UDRUŽIVANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 150

U vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, opština može, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno saradivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva.

Član 151

Opština može biti član asocijacije opština za teritoriju Crne Gore.

Asocijacijom, u smislu prethodnog stava ovog člana, smatra se asocijacija koju je osnovalo više od polovine opština.

Član 152

Dvije ili više opština mogu, radi zajedničkog, ekonomičnijeg i racionalnijeg vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, osnovati privredno društvo ili javnu ustanovu, u skladu sa zakonom.

Član 153

Radi zajedničkog vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, opština može zaključiti poseban ugovor sa drugom opštinom, ako je to u njihovom zajedničkom interesu.

Ugovorom iz prethodnog stava uređuje se naziv i sjedište zajedničkog organa privrednog društva, ustanove ili druge organizacije, stvarna i mjesna nadležnost, vrsta, obim i način obavljanja zajedničkih poslova, način rada, odlučivanja i finansiranja, nadzor nad radom, posebna prava i obaveze zaposlenih kao i druga pitanja od značaja za osnivanje, rad i prestanak rada.

Nadležni organ lokalne uprave, odnosno posebne službe, koji na osnovu ugovora vrši poslove iz stave 1 ovog člana, dužan je da podnese godišnji izvještaj o radu, izvještaj o finansijskom poslovanju i godišnji program rada opštinama koje su zaključile ugovor radi zajedničkog vršenja određenih poslova.

XIII - JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA

Član 154

Javnost i transparentnost rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, posebnih, stručnih službi i javnih službi, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Član 155

Pored načina utvrđenih zakonom javnost i transparentnost rada organa opštine i javnih službi obezbjeđuju se:

- slobodnim pristupom informacijama u skladu sa zakonom,
- informisanjem javnosti,
- objavljivanjem izvještaja organa opštine i javnih službi u sredstvima javnog informisanja ili na drugi način,
- izdavanjem publikacija o radu organa iz njihovog djelokruga rada koji su od neposrednog interesa za građane.

Način i postupak ostvarivanja javnosti i transparentnosti iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje Poslovníkom Skupštine.

Član 156

U cilju obezbjeđivanja javnosti i transparentnosti rada organa opštine i javnih službi, predsjednik Opštine, predsjednik Skupštine i glavni administrator dužni su da najmanje jedanput u tri mjeseca putem lokalnih medija ili na drugi pogodan način, informišu građane o aktivnostima organa u proteklom i planiranim aktivnostima u narednom periodu.

Član 157

Organi lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe obavezne su da upoznaju javnost o vršenju poslova iz svog djelokruga i izvještavaju je o svom radu putem medija ili na drugi pogodan način.

Davanje određenih podataka vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

Član 158

Izvještaje, informacije i podatke o vršenju poslova organa lokalne uprave, odnosno posebne službe daje lice koje rukovodi tim organom, odnosno službom ili lice koje on ovlasti i lično su odgovorni za njihovu tačnost i blagovremenost.

Član 159

Organi lokalne uprave obavezni su da upoznaju javnost o procjeni analize uticaja odluka i drugih propisa koje donosi Skupština i predsjednik opštine.

Organi lokalne uprave obavezni su da javno objave održavanje savjetovanja ili drugih oblika stručne obrade i rasprave o pitanjima iz svog djelokruga, omogućće učešće građana i praćenje rada od strane medija.

XIV - ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE**Član 160**

Kada se pojedinačnim aktima ili radnjama državnih organa, organa državne uprave ili pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja narušava pravo građana na lokalnu samoupravu, organi opštine mogu podnijeti ustavnu žalbu Ustavnom sudu Crne Gore.

Član 161

Kad se zakonom koji je usvojila Skupština Crne Gore narušava pravo građana na lokalnu samoupravu, asocijacija opština može podnijeti inicijativu Predsjedniku Crne Gore da takav zakon ne proglasi.

Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave**Član 162**

Radi unapređenja rada lokalne samouprave u Opštini se može osnovati Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave (u daljem tekstu: Savjet)

Članove Savjeta bira Skupština opštine iz reda istaknutih i uglednih građana Opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu.

Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unapređenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

Organi i službe iz prethodnog stava ovog člana dužni su da se izjasne o predlozima Savjeta u primjerenom roku, a najduže u roku od 60 dana od dana podnošenja predloga.

Član 163

Savjet ima predsjednika i šest članova.

Za člana Savjeta ne mogu biti birani:

- poslanici i odbornici,
- lokalni funkcioneri, starješine organa lokalne uprave i rukovodioci javnih službi čiji je osnivač Opština,
- funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora),
- osobe koje su pravosnažno osuđene za krivično djelo protiv službene dužnosti, krivično djelo korupcije, prevare ili krađe, bez obzira na izrečenu sankciju ili su pravosnažno osuđene za neko drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci.

Član 164

Način izbora i rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njegov rad bliže se uređuju odlukom o osnivanju Savjeta.

XV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 165

Postupak za izmjene i dopune Statuta pokreće se predlogom Odluke za izmjenu i dopunu Statuta.

Predlog iz prethodnog stava ovog člana može pokrenuti najmanje jedna trećina odbornika, predsjednik Opštine i najmanje 500 građana u skladu sa ovim Statutom.

Član 166

O donošenju Statuta ili izmjena i dopuna Statuta Skupština odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Član 167

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe uskladiće se sa ovim Statutom do 1. septembra 2018. godine.

Član 168

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Opštine Bijelo Polje ("Sl. list RCG - Opštinski propisi", br. 25/04,33/06 i "Sl. list CG - Opštinski propisi", br. 18/10,32/13 i 47/17).

Član 169

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Broj: 02-4886

Bijelo Polje, 23.05.2018.

SKUPŠTINA OPŠTINE BIJELO POLJE

Predsjednik

Džemal Ljušković, s.r.